

Sygn. akt XVII AmE 22/08



WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lipca 2008r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący: SSO Urszula Wilk

Protokolant: apl.radc. Anna Chamera

po rozpoznaniu w dniu 1 lipca 2008r., w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania H D P Spółka jawna Z.S A.U w
Ł

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o nałożenie kary pieniężnej

na skutek odwołania H D P Spółka jawna Z.S A.U w
Ł od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 31 grudnia 2007r.

Nr DPE-451-385(5)/2007/1322/MOD

Oddala odwołanie



Za zgodność z oryginałem
Sekretarz

Uzasadnienie

Decyzją z dnia 31 grudnia 2007 r. o nr DPE-451-385(5)/2007/1322/MOD Prezes Urzędu Regulacji Energetyki orzekł, że przedsiębiorca H D P. Spółka jawna Z. S A. U naruszył warunek 2.2.3 koncesji na obrót paliwami ciekłymi, udzielonej mu decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 18 października 2000 r., nr OPC/1309/1322/N/1/2/2000/BK, zmienionej decyzją z dnia 28 lutego 2003 r. nr OPC/1309A/1322/W/2/2003/AJP oraz decyzją z dnia 20 czerwca 2006 r. nr OPC/1309B/1322/W/1/2006/AJP, w ten sposób, iż wprowadził do obrotu, poprzez stację paliw mieszczącą się w Ł , ul. , benzynę silnikową Pb95 o jakości niezgodnej z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 października 2005 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych. Za czyn ten Prezes URE wymierzył przedsiębiorcy H D P Spółka jawna Z. S A. U karę pieniężną w wysokości 20.000,00 zł, co stanowi 0,27 % przychodu z działalności koncesjonowanej, osiągniętego przez niego w 2006 r.

Prezes URE wskazał w uzasadnieniu decyzji, iż badanie próbek benzyny silnikowej pobranych ze stacji powoda w Ł , ul. , podczas kontroli przeprowadzonej przez Inspekcję Handlową w dniu 1 czerwca 2007 r., wykazało przekroczenie dozwolonych norm, gdyż w badanej próbce benzyny silnikowej Pb95 temperatura końca destylacji wynosiła 224,7°C, a powinna wynosić, przy uwzględnieniu tolerancji wynikającej z przyjętej metody badawczej, maksymalnie 216,2°C. Na wniosek przedsiębiorcy, próbka kontrolna benzyny silnikowej Pb95, pobrana w dniu 1 czerwca 2007 r., została skierowana do badań, które przeprowadzono w Laboratorium Badawczym Instytutu Paliw i Energii Odnawialnej w W . W wyniku przeprowadzonych badań próbki kontrolnej benzyny silnikowej Pb95, stwierdzono, że temperatura końca destylacji wynosiła 219,6°C, a powinna wynosić, przy uwzględnieniu tolerancji wynikającej z przyjętej metody badawczej, maksymalnie 216,2°C. Prezes URE stwierdził, iż przedsiębiorca jest winny naruszenia warunku 2.2.3 koncesji, który stanowi m.in. iż koncesjonariuszowi nie wolno czynić przedmiotem obrotu paliw ciekłych, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami wynikającymi z zawartych umów lub z norm określonych obowiązującymi przepisami. Wprowadzenie przez powoda do obrotu benzyny

silnikowej Pb95 o jakości niezgodnej z obowiązującymi przepisami prawa, potwierdził protokół kontroli Inspekcji Handlowej z dnia 2 lipca 2007 r. Przedsiębiorca, który nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji, podlega karze pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych przez powoda w toku postępowania administracyjnego, Prezes URE wskazał, iż zgodnie z art. 17 ust. 1 oraz art. 22 ust. 1-4 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, w toku postępowania kontrolnego inspektor pobiera dwie próbki, które niezwłocznie przekazuje do akredytowanego laboratorium. Jedną z próbek dostarczonych do akredytowanego laboratorium przeznacza się do badań, a druga stanowi próbkę kontrolną, która na wniosek kontrolowanego przedsiębiorcy może zostać przebadana w akredytowanym laboratorium. Ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw nie przewiduje natomiast możliwości pobrania dodatkowej (trzeciej) próbki paliwa i pozostawienia jej u kontrolowanego przedsiębiorcy.

Ponadto, Prezes URE wskazał, iż w przypadku jakichkolwiek wątpliwości związanych z procesem pobierania próbek, w tym dotyczących czystości pojemników na próbki, osoba uczestnicząca z ramienia przedsiębiorcy w tym procesie, może zgłaszać uwagi do protokołu pobrania próbek sporządzanego przez przedstawicieli Inspekcji Handlowej. Tymczasem osoba uczestnicząca z ramienia przedsiębiorcy w operacji pobierania próbek paliw w dniu 1 czerwca 2007 r., pomimo możliwości zgłoszenia uwag do protokołu pobrania próbek paliw nr 1032/07, nie wniosła żadnych zastrzeżeń do tego protokołu i złożyła na nim własnoręczny podpis.

Odnosząc się do rzetelności wykonanych badań próbek benzyny, Prezes URE stwierdził, iż badania te zostały przeprowadzone i zinterpretowane za pomocą metod określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 3 listopada 2006 r. w sprawie metod badania jakości paliw ciekłych, przez profesjonalne, niezależne laboratoria, które uzyskały akredytację, a więc uznanie przez jednostkę akredytującą kompetencji do wykonywania badań jakości paliw zgodnie z metodami wskazanymi w rozporządzeniu. Zwrócił ponadto uwagę, że tolerancja metody badania temperatury końca destylacji w przypadku zastosowanej przez laboratoria metody badawczej wynosi $\pm 6,2^{\circ}\text{C}$, co usprawiedliwia różnicę w wynikach badań próbki podstawowej i kontrolnej, wynoszącą $5,1^{\circ}\text{C}$.

Prezes URE podkreślił, że przedsiębiorca przyznał, iż zwiększenie temperatury końca destylacji w benzynie silnikowej Pb95, będącej przedmiotem kontroli Inspekcji Handlowej, mogło mieć związek z okolicznościami pobrania tego paliwa przez przedsiębiorcę z bazy paliw, gdzie ma zastosowanie króciec zasilany zarówno benzyną silnikową, jak i olejem napędowym, w związku z czym początkowe litry wylewane z rurociągu mogły być olejem napędowym a nie benzyną bezołowiową.

Prezes URE uznał, że w sytuacji, gdy po odbiorze paliwa przedsiębiorca nie podjął działań mających na celu ustalenie jakości partii paliwa, opierając się tylko na otrzymanym świadectwie jakości, należy stwierdzić, że nie zadbał on o dochowanie aktów staranności i przyjął na siebie odpowiedzialność za jakość wprowadzonego do obrotu paliwa. W szczególności, przedsiębiorca nie pobrał próbek paliwa oraz nie zlecił jej przebadania w celu wyeliminowania ryzyka związanego z brakiem pewności co do jakości paliwa odebranego z bazy paliw. Jest to okoliczność istotna szczególnie z tego względu, iż przedsiębiorca nie dokonywał zakupu paliwa bezpośrednio w hurtowni, która wystawia świadectwa jakości, ale u pośrednika.

W ocenie Prezesa URE, na przedsiębiorcy prowadzącym profesjonalną działalność gospodarczą, jaką jest obrót paliwami ciekłymi, ciąży obowiązek stworzenia takiej organizacji tego obrotu, aby wykluczyć możliwość wprowadzenia do obrotu paliwa o jakości nie odpowiadającej obowiązującym przepisom. (decyzja – k. 3-13)

Wymierzając karę pieniężną Prezes URE uwzględnił:

- stopień zawinienia - H D P Spółki jawnej Z. S A. U.
- Prezes URE stwierdził, że przedsiębiorca nie dochował należytej staranności przy prowadzeniu działalności koncesjonowanej, bowiem nie podjął działań zmierzających do zapewnienia prawidłowej jakości paliwa, w szczególności nie przeprowadził np. badań jakości zakupionego paliwa. W ocenie Prezesa URE przedsiębiorca dopuścił się winy nieumyślnej,
- stopień szkodliwości czynu – Prezes URE uwzględnił, iż przedsiębiorca czynił przedmiotem obrotu paliwa ciekłe, których parametry jakościowe były niezgodne z parametrami wynikającymi z norm określonych przepisami, a także, że przekroczenia były nieznaczne,

- dotychczasowe zachowanie przedsiębiorcy – Prezes URE wziął pod uwagę, że było to pierwsze stwierdzone naruszenie warunku koncesji przez przedsiębiorcę i nie nosiło znamion naruszenia rażącego,
- możliwości finansowe – Prezes URE uwzględnił, że wartość przychodu z działalności koncesjonowanej przedsiębiorcy w 2006r. wyniosła 7.543.238,32 zł.

Pismem z dnia 18 stycznia 2008 r. spółka H D P, Spółka jawna Z. S A. U wniosła od powyższej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie, Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Powód wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości, ewentualnie o zmniejszenie kary pieniężnej do kwoty w wysokości 1.000 zł. Zaskarżonej decyzji powód zarzucił:

1. wydanie rozstrzygnięcia w oparciu o niepełny materiał dowodowy sprawy, poprzez:
 - a) zaniechanie dokonania przez Inspekcję Handlową wymaganej przez prawo obowiązkowej kontroli jakości paliwa u przedsiębiorcy E, który dostarczył skarżącemu przedmiotowe paliwo Pb95, którego jakość została zakwestionowana,
 - b) zaniechanie przeprowadzenia dowodu z przesłuchania w charakterze świadka Władysława M, który na zlecenie skarżącego wydał opinię dotyczącą prawidłowości przeprowadzonej przez Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej kontroli na stacji benzynowej w Ł przy ul. , kwestionując jej wyniki i wyciągnięte wnioski,
 - c) zaniechanie (wobec powyższych wątpliwości co do jakości kontroli), przeprowadzenia z urzędu dowodu z opinii biegłego z zakresu prawidłowości rozliczeń produktów naftowych;
2. błędną i dowolną ocenę materiału dowodowego, na którym oparto rozstrzygnięcie, poprzez:
 - a) nieuwzględnienie istotnej okoliczności, dotyczącej tolerancji błędu występującego przy badaniu benzyny silnikowej Pb95, a wynoszącego 6,2 °C, w sytuacji, gdy przeprowadzone badania temperatury końca destylacji różniły się pomiędzy sobą, a jedno z nich, przeprowadzone w Laboratorium Badawczym Instytutu Paliw i Energii Odnawialnej w W wskazało temperaturę końca destylacji na 219,6°C, co w efekcie mieściło się w

granicach tolerancji błędu, a zatem dawało podstawę do stwierdzenia prawidłowej jakości badanego paliwa,

- b) nieuwzględnienie okoliczności, że skarżący otrzymywał paliwo zawsze od dostawcy E , który zapewniał o jego wysokiej jakości, co potwierdzały przeprowadzane przez skarżącego badania organoleptyczne, nadto że w czasie całej działalności gospodarczej skarżącego przeprowadzane przez Inspekcję Handlową kontrole nigdy nie wykazały nieprawidłowej jakości sprzedawanego paliwa i nie było nigdy żadnej reklamacji co do jakości paliwa ze strony kupujących.

W uzasadnieniu powód wskazał, iż nigdy nie było jego zamiarem pomniejszanie jakości paliwa, a zaistniałe przekroczenie normy temperatury końca destylacji, jeśli nie uwzględni się błędu tolerancji, w żadnym stopniu nie zostało zawinione przez powoda.

Powód wskazał przy tym, że jedyna możliwa metoda stwierdzenia jakości paliwa przy dostawie to metoda tzn. organoleptyczna. Inny sposób jest technicznie niewykonalny, ponieważ pobranie próbki z dostawy i przekazanie do akredytowanego laboratorium spowoduje wstrzymanie sprzedaży paliwa z dostawy na około tydzień, powód nie ma technicznych możliwości magazynowania paliwa do czasu otrzymania wyników badań oraz musiałby ponosić niewspółmiernie wysoki koszt wykonania badań w stosunku do marży osiągniętej z dostawy.

Ponadto powód podniósł, iż wartość nałożonej kary pieniężnej jest niewspółmiernie wysoka do stopnia przekroczenia ponad obowiązującą normę jednego parametru określającego jakość paliwa oraz wysokości uzyskiwanych przez powoda rocznych dochodów. (odwołanie – k. 14-17)

Na rozprawie w dniu 1 lipca 2008 r. powód oświadczył, iż nie kwestionuje wyników badań laboratoriów z P i W . Przyznał też, iż w trakcie przeprowadzenia kontroli nie zgłosił zastrzeżenia, iż nie miał możliwości sprawdzenia czystości pojemników, do których pobierane były próbki benzyny. (protokół rozprawy – k. 59-60)

W odpowiedzi na odwołanie Prezes URE wniósł o jego oddalenie. Prezes URE wskazał, iż za niezasadny uznać należy zarzut powoda o nieuwzględnieniu przy ocenie materiału dowodowego zjawiska „tolerancji błędu” występującego przy badaniu temperatury końca destylacji oraz zarzut, iż temperatura końca destylacji

wynosząca 219,6°C mieściła się w granicach tolerancji przy zastosowanej metodzie badawczej. W odwołaniu powód nie kwestionował bowiem ani prawidłowości przyjętej przez Ośrodek Badawczo - Rozwojowy Przemysłu Rafineryjnego w P jak i Laboratorium Badawcze Instytutu Paliw i Energii Odnawialnej w W metodologii badawczej ani wyników tych badań. Zakwestionował jedynie dokonaną przez powyższe ośrodki ocenę tych badań, która jednakże zdaniem pozwanego została dokonana zgodnie z wymogami zawartymi w przepisach rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 października 2005 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych. Zgodnie ze wskazanym rozporządzeniem, temperatura końca destylacji powinna wynosić maksymalnie 210°C a po uwzględnieniu tolerancji błędu przyjętej przez przeprowadzające analizy ośrodki, wynoszącej + 6,2°C, maksymalnie 216,2°C. Przyjęte więc przez powoda stanowisko, należy uznać za błędne.

Niezasadne są zdaniem Prezesa URE również te zarzuty, które wskazują na oparcie rozstrzygnięcia o niepełny materiał dowodowy. Przeprowadzenie bowiem postępowania dowodowego w zakresie wskazanym w zarzutach nie przyczyniłoby się do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Zarówno przeprowadzenie kontroli jakości paliwa u przedsiębiorcy E S.A., który dostarczył powodowi paliwo PB 95, którego jakość została zakwestionowana, przeprowadzenie dowodu z przesłuchania w charakterze świadka Władysława M , jak również przeprowadzenie z urzędu dowodu z opinii biegłego z zakresu prawidłowości rozliczeń produktów naftowych ma prowadzić do ustalenia, iż nie spełniająca wymogów benzyna znajdowała się w dostawie paliwa, w którą zaopatrzył się powód. Ustalenie tego faktu, w świetle pozostałego, zebranego przez Prezesa URE materiału dowodowego nie jest natomiast istotne dla dokonania oceny zachowań powoda w świetle przepisu art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy - Prawo energetyczne.

Prezes URE podkreślił, iż na powodzie jako na profesjonalście ciążył obowiązek takiego zorganizowania swojego przedsiębiorstwa, by wykluczyć możliwość wprowadzenia do sprzedaży paliwa o jakości nieodpowiadającej normom. W toku postępowania administracyjnego pozwany ustalił, iż powód ograniczył procedury kontroli kupowanego paliwa do uzyskiwania od sprzedawcy świadectw jakości paliwa, poleganiu na jego zapewnieniach i renomie oraz oględzinach organoleptycznych. Nawet wobec uzasadnionych podejrzeń, że początkowe litry paliwa pobieranego do cysterny mogły być olejem napędowym a nie benzyną, powód

nie pobierał przy odbiorze paliwa stosownych próbek do kontroli, dopuszczając je do obrotu na własne ryzyko. Takie działania powoda Prezes URE uznał za niedostateczne i świadczące o niedochowaniu aktów wymaganej staranności. Uznać więc należy, że jeżeli w wyniku przeprowadzonej na stacji paliw kontroli ustalono, że wprowadzone do obrotu paliwo nie spełnia wymagań jakościowych, odpowiedzialność z tego tytułu spoczywa na powodzie a nie na jakimkolwiek innym podmiocie (producencie, hurtowniku).

Prezes URE uznał, że powód, znając swoje możliwości techniczne, finansowe i organizacyjne, powinien przyjąć takie procedury weryfikacji jakości oferowanego paliwa, które z jednej strony będą dla niego wykonalne, z drugiej zaś przyniosą wymagany skutek. Za bezprzedmiotowe należy więc uznać wywody odwołania o niemożliwości - z przyczyn technicznych i finansowych - wykonania dodatkowych badań oferowanego paliwa.

Odnosnie wysokości nałożonej na powoda kary, Prezes URE wyjaśnił, iż określając jej wysokość, wbrew twierdzeniom powoda, uwzględnił wszelkie istotne okoliczności dotyczące ocenianego czynu i jego sprawcy. Wymierzając karę Prezes URE wziął bowiem pod uwagę zarówno fakt incydentalnego charakteru zdarzenia, brak po stronie powoda winy umyślnej nakierowanej na osiągnięcie korzyści majątkowej, jak również niewielki ubytek jakości oferowanego paliwa oraz sytuację finansową przedsiębiorstwa. Prezes URE podkreślił, że wymierzona kara stanowi jedynie 0,27 % przychodu uzyskanego przez powoda w 2006 r. i ma charakter wręcz symboliczny. (odpowiedź na odwołanie – k. 36-41)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 18 października 2000 r., nr OPC/1309/1322/N/1/2/2000/BK Prezes URE udzielił panu Zdzisławowi S i Panu Andrzejowi U , prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą H -D P Spółka cywilna, z siedzibą w Ł , koncesji na obrót paliwami ciekłymi, na okres do dnia 25 października 2010 r. (decyzja – k. 1-5 akt administracyjnych)

Decyzja ta została zmieniona decyzją Prezesa URE z dnia 28 lutego 2003 r. nr OPC/1309A/1322/W/2/2003/AJP w zakresie nazwy i formy prawnej przedsiębiorcy poprzez określenie w treści koncesji przedsiębiorcy jako „H D P Spółka Jawna Z. S A. U ” (decyzja – k. 6-7 akt administracyjnych), a

następnie decyzją nr OPC/1309B/1322/W/1/2006/AJP z dnia 20 czerwca 2006 r. – w zakresie zastąpienia numeru REGON numerem NIP oraz nadaniem nowego brzmienia pkt 1 decyzji, zgodnie z którym „przedmiot i zakres działalności objętej niniejszą koncesją stanowi działalność gospodarcza w zakresie obrotu paliwami ciekłymi.” (decyzja – k. 8-9 akt administracyjnych).

Zgodnie z pkt 2.2.3. koncesji „Koncesjonariuszom nie wolno czynić przedmiotem obrotu paliw ciekłych określonych w niniejszej koncesji, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami wynikającymi z zawartych umów lub z norm określonych obowiązującymi przepisami.”.

W dniu 1 czerwca 2007 r. Inspekcja Handlowa przeprowadziła kontrolę w prowadzonej przez powoda stacji paliw w Ł. przy ul. . W czasie kontroli pobrano próbki benzyny bezołowiowej Pb95, które następnie przekazano do Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Rafineryjnego w F . Wyniki badań laboratoryjnych pobranych na stacji powoda próbek benzyny ujawniły, że benzyna bezołowiowa Pb95 nie spełniała wymagań jakościowych dla paliw ciekłych określonych przepisami Rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 19 października 2005 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych, z uwagi na zawyżoną temperaturę końca destylacji – wynik badania 224,7°C, przy wymaganym 210°C. (protokół kontroli – k. 16-22 akt administracyjnych; protokół z badań nr 710/2007 – k. 23-24 akt administracyjnych).

Pismem z dnia 29 czerwca 2007 r. powód zawniósł o wykonanie ponownego badania próbki benzyny bezołowiowej Pb95 pobranej na stacji powoda w trakcie kontroli w dniu 1 czerwca 2007 r. (pismo powoda – k. 30 akt administracyjnych) .

Na wniosek powoda próbka kontrolna benzyny została skierowana do badań, które przeprowadzono w Laboratorium Badawczym Instytutu Paliw i Energii Odnawialnej w W . W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, iż temperatura końca destylacji wynosiła 219,6°C, a powinna wynosić, przy uwzględnieniu tolerancji wynikającej z przyjętej metody badawczej, maksymalnie 216,2°C. (protokół z badań nr 11/2007 – k. 25-27 akt administracyjnych).

Powód złożył ponadto do akt postępowania administracyjnego dokument przewozowy dotyczący benzyny bezołowiowej Pb95 wystawiony przez P O S.A., na rzecz . E (k. 28 akt administracyjnych) oraz orzeczenie laboratoryjne nr 2040/B dotyczące benzyny bezołowiowej Pb95 z dnia 30

maja 2007 r., z którego wynika, że badana próbka odpowiada wymaganiom normy (k. 29 akt administracyjnych).

Pismem z dnia 15 października 2007 nr DPE-451-385(2)/2007/1322/MOD Prezes URE zawiadomił powoda o wszczęciu postępowania w sprawie wymierzenia powodowi kary pieniężnej w związku z naruszeniem warunku 2.2.3 koncesji i wezwał go do złożenia szczegółowych wyjaśnień w sprawie (pismo Prezesa URE – k. 31-33 akt administracyjnych)

Powód złożył wyjaśnienia w sprawie w piśmie z dnia 2 listopada 2007 r., w którym wskazał, iż w procesie badania próbek paliw nie jest zagwarantowany interes właściciela stacji paliw, ponieważ nie ma trzeciej próbki kontrolnej zaplombowanej również przez właściciela stacji w celu weryfikacji badań Inspekcji Handlowej. Powód zakwestionował rzetelność badań próbek benzyny, z których pierwsze wskazało temperaturę końca destylacji wynoszącą 224,7°C, a drugie 219,6°C. Wskazał również, że konstrukcja naczyń, do których pobierane są próbki paliw nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie ich czystości.

Powód wskazał, iż stałym źródłem zaopatrzenia jego stacji paliw w benzynę bezołowiową jest B P O w K, na dowód czego przedstawił faktury VAT wraz z dokumentami przewozowymi i orzeczeniami laboratoryjnymi, dokumentujące dostawy benzyny bezołowiowej Pb95 w okresie maj-czerwiec 2007 r.

Jednocześnie, powód wskazał, iż w B P O w K poprzez ten sam nalewak wlewane są trzy rodzaje paliwa – benzyna bezołowiowa Pb95 produkcji P, benzyna bezołowiowa Pb95 produkcji L G oraz olej napędowy. W związku z tym, jest możliwe, iż w przypadku, gdy przed cysterną powoda do innej cysterny był nalewany olej napędowy, do cysterny powoda w początkowej fazie wlewu trafiał olej napędowy a nie benzyna bezołowiowa. To właśnie, zdaniem powoda, mogło spowodować podwyższenie temperatury końca destylacji badanego paliwa.

Ponadto, powód przedstawił prywatną opinię biegłego sądowego Sądu Okręgowego w Poznaniu Władysława M z dnia 21 października 2007 r. pt. „Ocena prawidłowości przeprowadzonej kontroli (jej wyników i wniosków) w dniu 01.06.207 r. przez Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Ł w firmie H D P Sp. j. Z. S A. S ul. , Ł ” (pismo powoda wraz z załącznikami – k. 35-88 akt administracyjnych)

Po zakończeniu postępowania dowodowego, Prezes URE decyzją z dnia 31 grudnia 2007 r. o nr DPE-451-385(5)/2007/1322/MOD wymierzył przedsiębiorcy H D P Spółka jawna Z. S A. U karę pieniężną w wysokości 20.000,00 zł, za naruszenie warunku 2.2.3 koncesji na obrót paliwami ciekłymi poprzez wprowadzenie do obrotu benzyny silnikowej Pb95 o jakości niezgodnej z przepisami prawa. (decyzja – k. 92-102 akt administracyjnych)

Sąd ustalił, że przychód powoda z działalności koncesjonowanej w 2006r. wyniósł 7.543.238,32 zł (rachunek zysków i strat powoda za 2006r., k. 74-80 akt adm.). Jak wynika z zeznań o wysokości osiągniętego dochodu w roku 2006 r. przez Zdzisława S i Andrzeja U wspólników sp.j.(k. 18-20), łączny dochód wspólników w 2006 r. wyniósł ponad 180.000 zł. W 2006 r. powodowa spółka osiągnęła zysk w kwocie 164.963,90 zł, ponadto, spółka posiadała aktywa trwałe na kwotę 293.740,60 zł oraz aktywa obrotowe na kwotę 809.073,24 zł. (wprowadzenie do sprawozdania finansowego powoda, rachunek zysków i strat, dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania finansowego za rok 2006 k.72-80 akt administracyjnych).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dokumentów, w tym dokumentów z akt administracyjnych Urzędu Regulacji Energetyki oraz stanowiska powoda i pełnomocnika pozwanego zajętych na rozprawie w dniu 1 lipca 2008 r.

Sąd oddalił wniosek powoda o przesłuchanie w charakterze świadka Władysława M na okoliczność stwierdzonych przez świadka nieprawidłowości w zakresie przeprowadzonej przez Inspekcję Handlową kontroli na stacji benzynowej powoda oraz wniosek o dopuszczenie dowodu w postaci opinii biegłego sądowego z zakresu oceny produktów naftowych, co do jakości paliwa dostarczonego powodowi przez dostawcę E oraz prawidłowości przeprowadzonej u powoda kontroli, zwłaszcza w zakresie zaniechania sprawdzenia jakości paliwa u dostawcy oraz wniosków wyciągniętych w zakresie temperatury końca destylacji benzyny silnikowej Pb 95.

Co do wniosku o przesłuchanie w charakterze świadka Władysława M, Sąd wziął pod uwagę, iż, jak wynika z akt postępowania administracyjnego, świadek wskazany przez powoda nie był obecny przy kontroli przeprowadzonej przez Inspekcję Handlową na stacji paliw powoda. Ponadto, biorąc pod uwagę, iż powód nie kwestionował wyników badań laboratoryjnych, ocena

świadka co do prawidłowości przeprowadzenia kontroli nie miałyby znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Oddalając wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu oceny produktów naftowych, co do jakości paliwa dostarczonego powodowi przez dostawcę oraz prawidłowości przeprowadzonej u powoda kontroli, Sąd uznał, iż kwestia ta nie podlega rozpoznaniu w niniejszym postępowaniu. Przedmiotem badania nie jest bowiem jakość paliwa dostarczanego powodowi lecz jakość paliwa wprowadzanego przez powoda do obrotu. Istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy ma bowiem fakt, iż na powodzie jako koncesjonariuszu ciąży obowiązek dokonania prawidłowego wyboru dostawcy paliw, tak aby w efekcie sprzedawane przez powoda paliwo spełniało normy wymagane przepisami prawa.

W odniesieniu do znajdującej się w aktach postępowania administracyjnego opinii sporządzonej przez Władysława M..., Sąd stwierdził, że należy ją traktować jako opinię prywatną, sporządzoną na zlecenie powoda, stanowiącą element stanowiska powoda. Opinia ta stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która ją podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 kpc). Okoliczność, na którą została sporządzona opinia nie jest okolicznością istotną dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, gdyż powód nie kwestionował wyników badań laboratoryjnych próbek benzyny pobranych podczas kontroli.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Nie ma podstaw do uwzględnienia odwołania.

Podstawą wydania przez Prezesa URE decyzji z dnia 31 grudnia 2007 r. o nr DPE-451-385(5)/2007/1322/MOD w przedmiocie wymierzenie powodowi kary pieniężnej w kwocie 20.000,00 zł było naruszenie przez powoda warunku 2.2.3 koncesji na obrót paliwami ciekłymi poprzez wprowadzenie do obrotu benzyny silnikowej Pb95 o jakości niezgodnej z przepisami prawa. Naruszenie polegało na przekroczeniu parametru temperatury końca destylacji benzyny i zostało dwukrotnie potwierdzone wynikami badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Rafineryjnego w F... oraz Laboratorium Badawczym Instytutu Paliw i Energii Odnawialnej w W...

Zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r., nr 89, poz. 625), kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji, podlega karze pieniężnej. Bezsporne jest w niniejszej sprawie, iż zgodnie z pkt 2.2.3 koncesji udzielonej powodowi, koncesjonariuszowi nie wolno czynić przedmiotem obrotu paliw ciekłych określonych w koncesji, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami wynikającymi z zawartych umów lub z norm określonych obowiązującymi przepisami.

Zgodnie z wynikami badań laboratoryjnych próbek benzyny bezołowiowej sprzedawanej przez powoda, przeprowadzonych w trakcie postępowania administracyjnego w dniu 6 czerwca 2007 r. przez Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Rafineryjnego w P , temperatura końca destylacji wynosiła 224,7°C., przy wymaganym 210°C. Ponowne badanie przeprowadzone w dniu 18 lipca 2007 r. przez Laboratorium Badawcze Instytutu Paliw i Energii Odnawialnej w W wykazało, iż temperatura końca destylacji wynosiła 219,6°C, a powinna, przy uwzględnieniu tolerancji wynikającej z przyjętej metody badawczej, wynosić maksymalnie 216,2°C. Tak więc, oba badania wykazały, co prawda niewielkie, lecz jednak istniejące niezgodności jakości badanego paliwa z istniejącymi normami. Sąd wziął przy tym pod uwagę, że powód na rozprawie w dniu 1 lipca 2008 r. przyznał, iż nie kwestionuje wyników badań wykonanych przez laboratoria w P i w W ..

Zgodnie z art. 56 ust. 2 Prawa energetycznego, Prezes URE ma obowiązek a nie jedynie możliwość wymierzenia kary pieniężnej przedsiębiorcy w przypadkach wskazanych w ust. 1 art. 56 (a więc m.in. przedsiębiorcy, który naruszył warunki koncesji). Prezes URE ma jedynie możliwość moderowania wysokości wymierzanej kary. Zgodnie bowiem z art. 56 ust. 3 Prawa energetycznego, jeżeli kara pieniężna związana jest z działalnością prowadzoną na podstawie koncesji, wysokość kary nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, wynikającego z działalności koncesjonowanej, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

Sąd stwierdził, iż biorąc pod uwagę przepis art. 56 ust. 3 Prawa energetycznego, kara została wymierzona przez Prezesa URE w bardzo niskiej wysokości. Przy przychodzie powoda z działalności koncesjonowanej za rok 2006 w kwocie 7.543.228,32 zł, kara w kwocie 20.000 zł, stanowi bowiem jedynie 0,27% tego przychodu.

Ponadto, zgodnie z art. 56 ust. 6 Prawa energetycznego, ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe. Zdaniem Sądu kara w wysokości 0,27% przychodu powoda z działalności koncesjonowanej za rok 2006 uwzględnia niski stopień zawinienia powoda i jego możliwości finansowe. Sąd zgodził się z Prezesem URE, iż działanie powoda nie miało cech winy umyślnej, powodowi należy natomiast przypisać winę nieumyślną w postaci zwykłego niedbalstwa. Z materiału zgromadzonego w sprawie wynika bowiem, iż powód żądał od swojego dostawcy paliw, E S.A., przedstawiania przy każdej dostawie dokumentu przewozowego oraz orzeczenia laboratoryjnego o jakości dostarczanej benzyny bezołowiowej. Nie można jednak uznać, aby były to działania wystarczające do zapewnienia właściwej jakości sprzedawanej benzyny, gdyż nie zabezpieczyły powoda przed wprowadzeniem do obrotu paliwa nienależytej jakości. Sąd zgodził się z Prezesem URE, iż jest możliwe i stanowi to obowiązek koncesjonariusza, takie zorganizowanie procesu dostawy i sprzedaży paliwa, aby nie dopuścić do wprowadzenia do obrotu paliwa nie odpowiadającego wprowadzonym normom jakościowym. Dochowanie przez powoda należytej staranności wymagało, nie tylko żądania od dostawcy świadectw pochodzenia paliwa, ale także przeprowadzenia dodatkowych badań paliwa przed wprowadzeniem go do obrotu, szczególnie wobec podejrzeń powoda, iż benzyna bezołowiowa mogła zostać zanieczyszczona olejem napędowym przy wlewaniu paliwa do cysterny powoda w B P O w K ..

Sąd uznał, iż wysokość wymierzonej przez Prezesa URE kary uwzględnia niski stopień zawinienia powoda oraz fakt, iż powód nie był dotychczas karany.

Jak wynika z zeznań o wysokości osiągniętego dochodu w roku 2006 r. przez Zdzisława S i Andrzeja U .. współników sp.j., dołączonego do odwołania powoda (k. 18-20), łączny dochód współników w 2006 r. wyniósł ponad 180.000 zł, a więc uiszczenie nałożonej kary 20.000 zł nie przekracza ich możliwości finansowych. Ponadto, do akt postępowania administracyjnego powód złożył wprowadzenie do sprawozdania finansowego powoda, rachunek zysków i strat, dodatkowe informacje i objaśnienia do sprawozdania finansowego za rok 2006 (k. 72-80 akt administracyjnych), które świadczą o dobrej sytuacji finansowej powoda. W 2006 r. powodowa spółka osiągnęła bowiem zysk w kwocie 164.963,90 zł, ponadto,

spółka posiadała aktywa trwałe na kwotę 293.740,60 zł oraz aktywa obrotowe na kwotę 809.073,24 zł.

Ponadto, kara w tej wysokości zdaniem Sądu spełni swoją funkcję prewencyjną – jest wyraźnym ostrzeżeniem na przyszłość dla powoda i innych podmiotów, zapobiegającym powtarzaniu nagannych zachowań, oraz represyjną – stanowi poważną dolegliwość dla przedsiębiorcy, nie niosąc ze sobą jednocześnie ryzyka wyeliminowania go z obrotu gospodarczego. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie (Wyrok z dnia 14 grudnia 2007r., sygn. akt VI Aca 1075/07 niepubl.) „sprzedaż paliwa o nieodpowiedniej jakości jest dość powszechnym zjawiskiem i w odbiorze społecznym stanowi ona poważny problem. Wymierzone przedsiębiorcom z powyższego tytułu kary nie mogą mieć symbolicznego charakteru”.

Mając powyższe na względzie Sąd na podstawie art. 479⁵³ § 1 kpc orzekł jak w sentencji.



Za zgodność z oryginałem
Sekretarz